

Výroční správa o hospodárení obce

Ružiná za rok 2023

V Ružinej, 8.5.2024

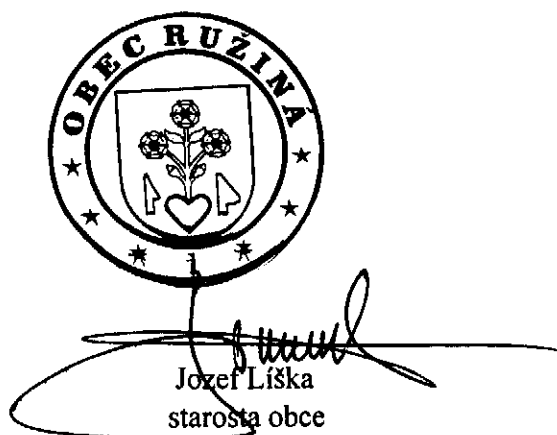
OBSAH

	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	3
2. Základná charakteristika obce	4
2.1 Geografické údaje	4
2.2 Demografické údaje	7
2.3 Symboly obce	7
2.4 História obce	8
2.5 Kultúrne pamiatky Ružinej	9
2.6 Kultúra	10
2.7 Výchova a vzdelávanie	10
2.8 Hospodárstvo	10
2.9 Organizačná štruktúra obce	11
3. Rozpočet na rok 2021 a jeho plnenie	14
3.1 Príjmy	15
3.2 Výdavky	17
4. Stav a vývoj dlhu	19
5. Doplnujúce informácie k výročnej správe	20
6. Záver	22

1. Úvodné slovo starostu obce

Predkladám Vám výročnú správu obce, ktorá informuje o realizovaných aktivitách a výsledkoch, ktoré sme dosiahli v priebehu roku 2023.

(doplní p. starosta)

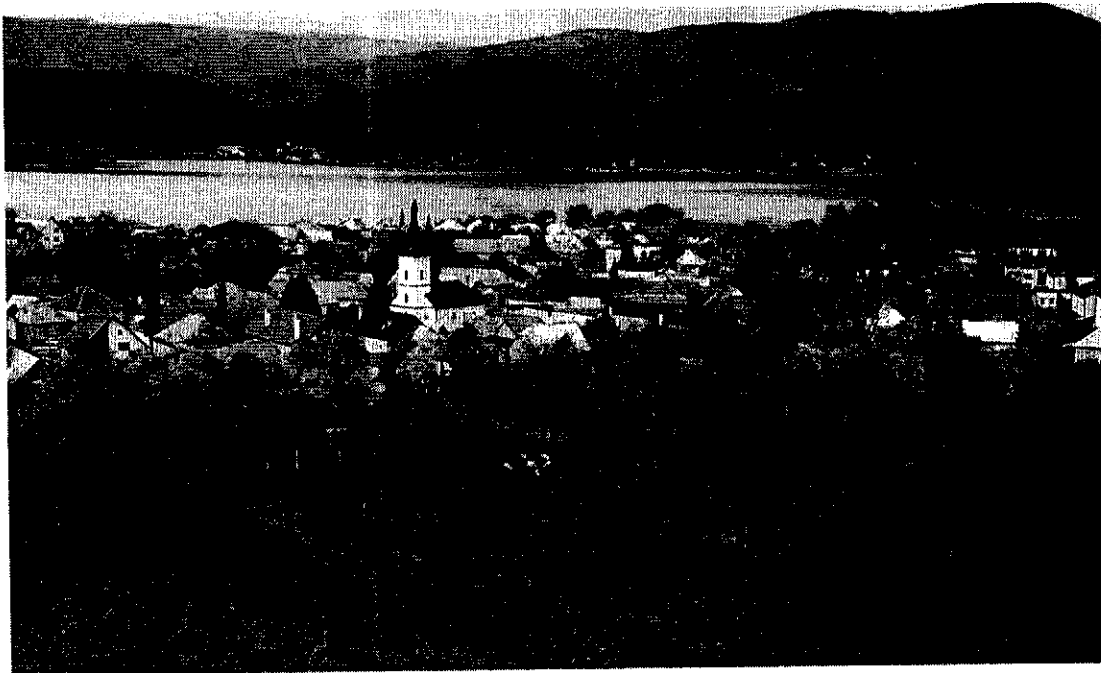

2. Základná charakteristika Obce RUŽINÁ

Obec Ružiná je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Z administratívneho hľadiska je obec začlenená do okresu Lučenec a Banskobystrického samosprávneho kraja.

2.1 Geografické údaje

Obec Ružiná sa nachádza v Novohradskom regióne v severozápadnej časti Lučeneckej kotliny na sútoku potokov Teplica a Drieňovec.

Obec Ružiná

Zemepisné súradnice obce: 48° 26' SZŠ, 19° 35' VZD, 260 metrov stred obce, 240 - 607 m v chotári. Chotár tvorí vrchovina s veľmi zložitou geologickou stavbou. Obec Ružiná sa pýši svojou malebnou prírodou – prírodné rezervácie Ružinské jelšiny, Pobrežie Ružinej. Ružinská priehrada, ktorá slúži aj na športovo rekreačné využitie. V roku 2019 začali priehradu vypúšťať z dôvodu rozsiahlej opravy objektov vodnej stavby a nevyhovujúceho technického stavu. V prevádzke je od r. 1974. Po rekonštrukcii – jej napustenie bude závislé od hydrologických podmienok. V súčasnosti sa priehrada už napúšťa.

Ružinská priehrada pred vypustením

Zdroj: Erika Urbanová

Ružinská priehrada po vypustení

Zdroj: Erika Urbanová

Ružinská priehrada – takmer napustená

Zdroj: Erika Urbanová

Zdroj: Erika Urbanová

Celková rozloha obce je 10 851 146 m².

Obec Ružiná susedí s obcami Divín a Lovinobaňa z hľadiska cestnej dostupnosti. S obcou Tuhár z hľadiska katastrálnych území. Pričom vzdialenosť od hlavnej cesty E571 v smere Zvolen – Lučenec predstavuje 5 km od obce Lovinobaňa.

2.2 Demografické údaje

Hustota obyvateľov: 77,87 /km²

Národnostná štruktúra: slovenská národnosť

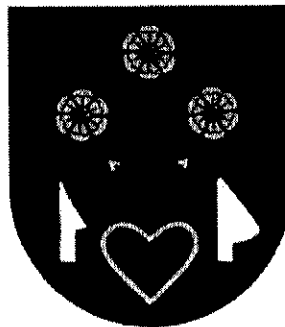
Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu: rímsko-katolíci, evanjelici a.v.

Vývoj počtu obyvateľov k 1.1.2023: **836**

- narodení: 9
- zomrelí: 10
- prihlásení: 6
- odhlásení: 10
- počet obyvateľov k 31.12.2022: 831

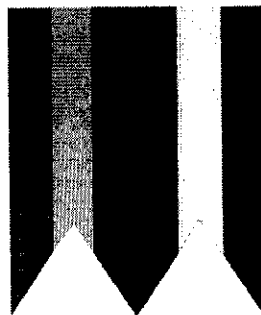
2.3 Symboly obce

Erb obce:

V Heraldickom registri Slovenskej republiky je zaevidovaný v tejto podobe: v modrom štíte medzi dvomi malými, kolmo postavenými striebornými radlicami (čerieslom a lemešom) vyrastá z červeného, zlato lemovaného srdca zlatá trojruža s dvomi pukmi na zelenej listnatej stopke.

Vlajka obce:

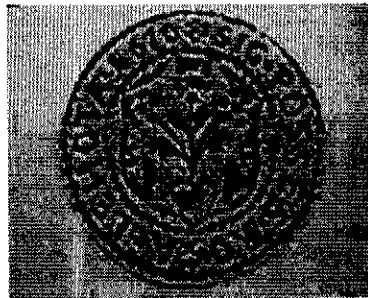

Vlajka obce pozostáva z piatich pozdĺžnych pruhov vo farbách zelenej, žltej, červenej, bielej a modrej. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Symbole obce sú zaevidované v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou R-8/95.

2.4 História obce

Najstaršie stopy po ľudskom osídlení v okolí Ružinej sa nachádzajú v jaskyni Mara medvedia, kde archeologický prieskum zistil keramiku pilínskej kultúry (1500 – 1250 pred n.l.) z doby bronzovej. Obec Ružiná vznikla pravdepodobne v 13. až 14. storočí, lebo organizovaná kolonizácia je dokladovaná z tohto obdobia na divínskom panstve, kde vznikli početné nové šoltýske usadlosti – Lehoty. Prvú písomne doloženú zmienku o Ružinej pod názvom Rosalehota máme až z roku 1499, ktorá patrila Divínskemu hradnému panstvu. Etymologický názov Rosalehota sa odvádza od latinského názvu Ruže, čiže Ružová Lehota, podľa ľudovej etymológie divými ružami zarastené údolie, ktoré sa stalo aj miestom odpočinku kráľovských a zemepánskych poľovačiek. Pod Božikovom a Kopaňami sa dodnes hojne vyskytujú divé ruže. Ruža je atribútom svätej Alžbety Durinskej. Postupne sa z Rosalehota ustálilo pomenovanie Ružiná, kým Lehota sa definitívne vypustila z pôvodného pomenovania od roku 1920. Už v 17. storočí sa v obci používalo pečatidlo, v ktorom zo srdca vyrastá trojruža. Vľavo a vpravo od nich sú písmená S a F (pravdepodobne iniciálky zemepána Sigismundus Forgách) a radlica (čerieslo a lemeš) s latinským kruhopisom SIG. POSSES. ROSA LEHOTA 1670 (v preklade „Pečať obce Ružová Lehota“).

Obecná pečať z Ružinej - rok 1670

V roku 1553 Ružiná ako Rosalehota patrila do okresu slúžneho Juraja Madácha. V roku 1554 patrila hradu Šomoška. Tento hrad dobyli Turci 31. júla 1575. Ružiná v roku 1596 mala 11 poddanských usadlostí. V roku 1687 mala Ružiná 21 poddanských domácností. V roku 1720 spísali 16 poddanských domácností a 1 zemiarsku domácnosť. V obci zaregistrovali mlyn. Skoro každá sedliacka usadlosť mala ovocné záhrady, vinice a pri domoch pestovali aj ruže. V roku 1775 obyvatelia Ružinej postavili murovaný rímskokatolícky kostol. Ružiná bola poddanská obec, ktorá patrila do haličského panstva, rentu odvádzala od roku 1767. Prvý súpis obyvateľov v Uhorsku (1784-1787) pre obec Ružínú (r. 1786 Rósch-Lehota) uvádza 40 domov, 75 rodín, počet obyvateľov 396. V roku 1826 bol zemepánom Ružinej gróf Karol Zichy. Obyvatelia sa živili väčšinou poľnohospodárstvom. V okolí Ružinej odpradáva existovala aj banská ťažba. V miestach terajšej Banskej breziny, Siedmimi chotármi boli bane na zlato a striebro. V roku 1913 štatistický lexikón uvádza: Ružiná (Rózsaszálás), malá obec, Novohradská župa, okres Halič, počet domov 105, počet obyvateľov 546, notársky obvod a štátna matrika v Divíne, zákonná stolica Ballassagyarmat,

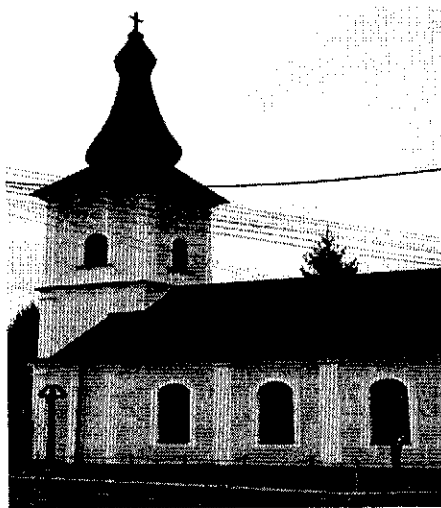
okresný súd s právomocou úradu pozemkových kníh Lučenec, žandárske sídlo Divín, posledný telegraf Lovinobaňa, posledná pošta Divín.

V roku 1920 sa definitívnym názvom obce stáva Ružiná. V roku 1921 obec mala 528 obyvateľov. V roku 1947 má 682 obyvateľov, v roku 1972 má 891 obyvateľov, katastrálna výmera obce 1 085 ha. V katastri obce bolo v roku 1973 vybudované vodné dielo na ploche 170 ha. Jeho vybudovaním sa zabezpečuje ochrana pred povodňami, slúži na zavlažovanie, je vyhlásené za rybársky revír.

Už v 19. storočí začala ťažba vápenca, ktorý sa tu aj spracúval na rôzne drvené a mleté frakcie využívané v kamenárstve, stavebníctve i poľnohospodárstve. V roku 1909 začala ťažba magnezitu, v r. 1913 bola postavená lanovka do Lovinobane, ktorou bol dopravovaný magnezit. Pieskové, tzv. honkové bane sa nachádzali na pozemkoch dr. Jána Forgáča z Haliče, neďaleko vápencových lomov. Ťažil sa tu kvarcitový piesok, vhodný na odlievanie malých odliatkov. Ťažil sa v dvoch malých ložiskách pri Ružinej a odvážal sa do zlievárni do Lučenca, Cinobane, Filákovce a Ózdu. Pod Bôžikovom sa ťažil lomový kameň. V Ružinej v období prvej ČSR a prvej SR bola aj výrobňa škridlí. Škridle sa vyrábali pod značkou „GATUR“.

2.5 Kultúrne pamiatky Ružinej

Kostol v Ružinej z r. 1750 má patróna Sv. Františka z Assisi – je to jednodňová stavba dĺžka 14,45 m šírka 7,75m s rovným uzáverom, pristavanou sakristiou a predstavanou vežou. Priestory sú zaklenuté pruskými klenbami. Nad vstupom je murovaný chór s mrežou v parapete. Fasády sú členené pilastrami, na podstrešnej rímse majú obličkový vlys. Veža je zastrešená podkasaným ihlanom. Pôvodne tu boli tri zvony, veľký o váhe 318 kg, stredný 140 kg a malý 45 kg. Jeden bol rekvirovaný v 1. svetovej vojne a druhý pukol. V súčasnosti sú vo veži znova 3 zvony. Hlavný oltár tvorí reliéf sv. Frančiška z Assisi, na ľavej strane oltára stojí socha sv. Alžbety a na pravej strane socha sv. Jozefa, polychrómové drevorezby. V roku 1927 bol kostol značne poškodený bleskom. Ďalšie opravy sa konali v rokoch 1947, 1980, 1994, 1995, 1996, 1997.

Kostol sv. Františka v Ružinej

Kaplnka – nachádza sa smerom k vápencovému lomu pri prameni Pod káplonkou. Pôvodne bola zhotovená z kameňa a tehál v 19. storočí, pôdorys 3 x 2 m, výška 3 m, zaklenutá klenba s obrazom Panny Márie, kovaný ozdobný plot. V okolí sú vysadené pamätné stromy. Opravami fasády kaplnky sa odstránila pôvodná architektúra i datovanie.

Kaplnka

Cintorín – leží na svahu s *krížovou cestou* so 14 stanicami, obrazy boli pôvodne v kostole, ich autorom bol Gerhard Fugel, tlač Max Hirner z Mníchova.

2.6 Kultúra

Kultúrny a spoločenský život v obci zabezpečuje:

- Kultúrny dom
- Miestna knižnica
- Rímsko-katolícky kostol

2.7 Výchova a vzdelávanie

Výchovu a vzdelávanie detí v obci v súčasnosti poskytuje:

- Základná škola Ružiná (1. – 4. roč.) - bez právnej subjektivity
- Materská škola Ružiná - bez právnej subjektivity

Na mimoškolské aktivity je zriadený:

- Školský klub detí pri ZŠ Ružiná

2.8 Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci:

- Potraviny u Babičky
- Fresch – zmiešaný tovar
- Espresso – zrušené
- FOXPOWER, spol. s r.o. – výkon zemných prác

- BUILDING JOB Líška spol. s r.o - stavebné práce
- MOMOLAND – rekreačné zariadenie
- CAMPING Ružiná – rekreačné zariadenie
- ERAT spol. s r.o. – rekreačné zariadenie
- SVP š.p. odštepny závod Banská Bystrica – rekreačné zariadenie

2.9 Organizačná štruktúra obce

Starosta obce:	Jozef Líška
Zástupca starostu:	Mgr. Jana Dudášová
Hlavný kontrolór obce:	p. Lýdia Banašová
Obecné zastupiteľstvo:	Dr.h.c. JUDr. Ing. Mikuláš Bodor, PhD., MBA, LL.M. Ing. Matej Líška Erik Ridzoň Ing. Ondrej Kliment Ján Balaško (odstúpil 30.11.2023) Mgr. Jana Dudášová Anna Lehoťáková Peter Szilágyi od 1.12.2023

Komisie :

1. Komisia pre kultúru a šport
2. Komisia stavebná a ekonomická
3. Komisia ochrany verejného záujmu

Obecné zastupiteľstvo (OZ) je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov, zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce. Funkčné obdobie OZ sa končí zložením sľubu poslancov novozvoleného obecného zastupiteľstva na štyri roky.

Obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce: určuje zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce, schvaľuje rozpočet a jeho zmeny, kontroluje jeho čerpanie, schvaľuje záverečný účet obce, rozhoduje o prijatí úveru, alebo pôžičky, schvaľuje územný plán obce, rozhoduje o zavedení a zrušení miestnej dane a ukladá miestny poplatok, vyhlasuje miestne referendum, určuje plat starostu a hlavného kontrolóra, volí a odvoláva hlavného kontrolóra, schvaľuje štatút obce, rokovací poriadok OZ a zásady odmeňovania poslancov, zriaďuje, zrušuje a kontroluje rozpočtové a príspevkové organizácie obce, schvaľuje združovanie obecných prostriedkov, zriaďuje a zrušuje orgány potrebné na samosprávu obce, udeľuje čestné občianstvo obce, obecné vyznamenania a ceny, ustanovuje erb obce, pečať obce, prípadne znelku obce.

Obecné zastupiteľstvo môže zriaďovať komisie ako svoje stále alebo dočasné poradné, iniciatívne a kontrolné orgány. Komisie sú zložené z poslancov a z ďalších osôb zvolených obecným zastupiteľstvom. Zloženie a úlohy komisií vymedzuje obecné zastupiteľstvo.

Hlavný kontrolór obce – volí a odvoláva ho obecné zastupiteľstvo, je zamestnancom obce, vzťahujú sa na neho všetky práva a povinnosti ostatného vedúceho zamestnanca. Bez súhlasu OZ nesmie podnikáť, alebo vykonávať inú zárobkovú činnosť a byť členom

riadiacich, kontrolných, alebo dozorných orgánov právnických osôb, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť. Funkcia hlavného kontrolóra je nezlučiteľná s funkciou poslanca, starostu, člena orgánu právnickej osoby ktorej zriaďovateľom je obec, iného zamestnanca obce.

Obecný úrad – zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených OZ, zabezpečuje písomnú agendu orgánov obce a orgánov OZ a je podateľňou a výpravňou písomností obce, zabezpečuje odborné podklady a iné písomnosti na rokovanie OZ, a komisií, vypracúva písomné vyhotovenia rozhodnutí obce, vykonáva nariadenia, uznesenia OZ a rozhodnutia obce. Prácu obecného úradu riadi starosta. Organizáciu obecného úradu, počet zamestnancov a ich pracovné činnosti ustanovuje organizačný poriadok obecného úradu.

- **Sídlo: Obecný úrad, Ružiná 102, 985 52 Divín**
- **IČO: 00316393 DIČ: 2021250979**
- tel. číslo: 047/4396116
- e-mail: starosta.ruzina@gmail.com
- web: www.ruzina.eu
- Bankové spojenie: Prima banka Slovensko, a.s., pobočka Lučenec
- Číslo účtu IBAN: SK71 5600 0000 0060 4801 7001

Zamestnanci obce:

- Administratívna pracovníčka – dane a poplatky, register obyvateľov, register adries, pokladňa, stavebná agenda, školská jedáleň, ...
- Ekonómka – účtovníctvo, financie, rozpočtovníctvo, dotácie, mzdy, personalistika, majetok obce, štatistiky...
- Hlavná kontrolórka obce
- Administratívna pracovníčka – evidencia pošty, komunikácia s UPSVaR- projekty, predaj pozemkov IBV, rôzne administratívne činnosti, projekty,...
- Pomocná administratívna pracovníčka – cez projekt z UPSVaR, potom zamestnanec obce
- Správca majetku – predaj pozemkov v chatovej oblasti, projekty,...
- Koordinátor AČ
- MŠ – riaditeľka, 1 učiteľ
- ZŠ – riaditeľka, 2 učitelia, vychovávateľka, upratovačka
- ŠJ – 2 kuchárky

- Opatrovateľka – od 1.11.2021 – do 31.3.2023 projekt z UPSVaR Lučenec, potom zamestnanec obce – upratovačka v MŠ, ZŠ a ŠKD

Zamestnanci na dohodu:

- Technik BOZP
- Správca internetovej stránky obce
- Právnik
- Knihovník
- Správca domu smútku
- Sociálna posudková činnosť
- Kosenie verejných priestranstiev, údržbárske práce....

3 Rozpočet na rok 2023 a jeho plnenie

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2023. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2023 bol zostavený ako vyrovnaný. Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a iných zdrojov. Podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy č. 523/2004 v znení neskorších predpisov je obec ako subjekt verejnej správy právnickou osobou zapísanou v registri organizácií, ktorý vedie Štatistický úrad SR v zmysle zákona č. 5401/2001 o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 15.12.2022 uznesením č. 2/2022, bod 2/31/2022.

Rozpočet bol zmenený dvakrát:

- prvá zmena schválená dňa 16.12.2022 uznesením č. 9/20 – 9/40.
- druhá zmena vykonaná rozpočtovým opatrením č. 2 zamestnancom obce k 31.12.2023.

Koncom roka bolo vykonané rozpočtové opatrenie v zmysle Zásad o hospodárení s finančnými prostriedkami obce Ružiná. Rozpočtové opatrenie č. 2 k 31.12.2023 - o účelovo určené prostriedky zo ŠR hlavne na úseku školstva a sociálnych služieb, ktoré v zmysle zákona č. 583/2004 Z.z. nepodlieha schváleniu OZ. Úpravu príjmov a výdavkov zrealizovala účtovníčka obce na zrealizovanie rozpočtu pred ročnou účtovnou závierkou k 31.12.2023.

Upravený rozpočet k 31.12.2023 a jeho plnenie bolo v nasledujúcej výške:

Rozpočet obce k 31.12.2023

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene
Príjmy celkom	940 140,00	879 338,00
z toho :		
Bežné príjmy	580 140,00	614 063,00
Kapitálové príjmy	300 000,00	200 000,00
Finančné operácie - príjmy	60 000,00	65 275,00
Výdavky celkom	940 140,00	865 490,38
z toho :		
Bežné výdavky	640 140,00	665 490,38
Kapitálové výdavky	300 000,00	200 000,00
Finančné operácie - výdavky	0,00	0,00
Rozpočtové hospodárenie obce	+0,00	+13 847,62

Po vykonaných úpravách bol rozpočet obce prebytkový vo výške + 13 847,61 €. Bežný rozpočet bol schodkový – 89 711,44€ kapitálový rozpočet bol prebytkový + 150 280,88 € vyrovnaný a finančné operácie boli prebytkové v sume + 20 274,70 €.

Celkove je možné finančné hospodárenie obce za rok 2023 hodnotiť pozitívne, keď celkové príjmy dosiahli objem 826 588,04 € a výdavky sa čerpali vo výške 745 743,90 €. Rozdiel medzi príjmami a výdavkami je kladný vo výške +80 844,14 €. Obec je k 31.12.2023 bez úverového zaťaženia.

3.1 Príjmy

V skutočnosti k 31.12.2023 plnenie celkových príjmov dosiahlo objem 826 588,04 €, čo predstavuje 94,00 % plnenie upraveného rozpočtu. Na tomto priaznivom plnení sa podieľajú bežné príjmy, kapitálové príjmy a príjmy z finančných operácií.

Z celkových príjmov dosiahli príjmy z vlastných zdrojov 597 469,40 €, príjmy zo štátneho rozpočtu a fondov 190 292,60 €, poplatky stravné v ŠJ 18 551,34 €, finančné operácie 20 274,70,- €.

Bežné príjmy

Bežné príjmy spolu dosiahli k 31.12.2023 objem 613 783,34 €, čo predstavuje 99,95 % plnenie ročného rozpočtu. Z celkových bežných príjmov tvoria príjmy z vlastných zdrojov 404 939,40 € a príjmy zo štátneho rozpočtu a fondov 190 292,60 €, poplatky za stravné v ŠJ 18 551,34 €. V porovnaní s rokom 2022 sú bežné príjmy vyššie o 36 127,01 €.

Daňové príjmy celkom k 31.12.2023 dosiahli objem 392 933,99 €, čo je 97,80 % plnenie ročného rozpočtu. Plnenie daňových príjmov podľa druhov je nasledovné:

Daň z príjmov fyzických osôb poukazovaná územnej samospráve dosiahla za sledované obdobie plnenie vo výške 324 755,28 €, čo predstavuje 100,00 % plnenie upraveného rozpočtu. Oproti skutočnosti 2022 je plnenie na tejto dani vyššie o 5 975,60 €.

Daň z nehnuteľnosti - z rozpočtovaných 49 900,00 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2023 v sume 49 489,71 EUR, čo predstavuje plnenie na 99,18 %. Príjmy dane z pozemkov boli v sume 12 980,56 EUR, príjmy dane zo stavieb boli v sume 36 509,15 EUR. Za rozpočtový rok bolo zinkasovaných 47 024,02 EUR, za nedoplatky z minulých rokov 2 465,69 EUR. K 31.12.2023 obec eviduje pohľadávky na dani z nehnuteľností v sume 12 143,96 EUR.

Daň za psa dosiahla plnenie vo výške 1 170,00 €, čo je 106,36 % ročného rozpočtu.

U dani za ubytovanie je skutočné plnenie vo výške 56,00 €, čo predstavuje 2,24 % plnenie.

Na **dani za užívanie verejného priestranstva** sa získalo 368,00 €, čo je 73,60 % plnenie.

Miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady dosiahol plnenie vo výške 17 095,00 €, čo je 74,33 % plnenie rozpočtu. K 31.12.2023 obec eviduje na tejto dani nedoplatok vo výške 39 201,38 €. Jedná sa prevažne o občanov, ktorí sú v hmotnej núdzi.

Nedaňové príjmy dosiahli objem 12 005,41 € a tým 120,53 % plnenie upraveného rozpočtu. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku sú príjmy nižšie o 15 088,19 €.

U **príjmov z úhrad za vydobyté nerasty** bolo získaných 518,35 €.

U *príjmov z prenájmu budov a priestorov* sa rozpočet splnil na 76,82 %, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje príjem 1 160,- €.

Z prenájmu strojov bolo získaných 0,00 €.

Na 75,75 % bol splnený rozpočet u *ostatných* poplatkov, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje sumu 909,00 €. Príjmy boli získané za overovanie podpisov, listín a správne poplatky v rámci stavebného konania.

Poplatky a platby za predaj a poskytované služby dosiahli objem 3 296,00 €, čím bol celoročný rozpočet splnený na 659,20 %. Príjmy boli získané za: prefakturované služby 3 060,00 €, hlásenie v miestnom rozhlase vo výške 236,00 €.

Z poplatkov za MŠ obec získala 185,00 € a *z poplatkov za ŠKD* 312,80 €, čím bol rozpočet splnený na 99,56 %.

Za *stravné* od zamestnancov obce (MŠ, ZŠ a ŠJ) bolo získaných 1 901,13 €, čo je 76,05 % plnenie rozpočtu.

Na *úrokoch* z vkladov bolo získaných 165,60 € a na *príjmoch z výťažkov lotérií* bolo obci poukázaných 0,00 €, príjmy z náhrad poistného plnenia 0,00 €.

Z vratiek, príjmov z dobropisov a iných príjmov bolo získaných 3 497,53 a to preplatky pri vyúčtovaní elektrickej energie a plynu.

Bežné granty a transfery boli k 31.12.2023 obci poskytnuté vo výške 190 410,31 €, čím je ročný rozpočet splnený na 99,97 %. Rozhodujúcu časť predstavujú *transfery zo štátneho rozpočtu na prenesené kompetencie štátu*. Jedná sa o nasledovné transfery:

Poskytovateľ dotácie	Suma v EUR	Účel
Okresný úrad BB – odbor školstva	128 821,00	ZŠ - normatívne fin.prostr.
Okresný úrad BB – odbor školstva	4 323,00	MŠ - predškolační
Okresný úrad BB – odbor školstva	550,00	ZŠ - vzdeláv. žiakov so SZP
Okresný úrad BB – odbor školstva	717,00	ZŠ - vzdelávacie poukazy
Okresný úrad BB – odbor školstva	2 314,00	ZŠ - odchodné
Okresný úrad BB – odbor školstva	829,00	ZŠ – učebnice
Okresný úrad BB – odbor školstva	940,00	ZŠ – podpora digitál.transform.
UPSVaR Lučenec	3 406,14	Projekt mzda učiteľ MŠ
SPP - Ekofond	3 000,00	Projekt - altánok
MV SR	228,58	Voľby do samosprávy, referendum
OÚ BB-odbor starostliv. o život.prostr.	92,17	Životné prostredie-ochrana
MV SR	304,09	Hlásenie pobytu občanov a registra
Okresný úrad BB – odbor školstva	250,00	Projekt MŠ – Čítame pre radosť
UPSVaR Lučenec	132,80	Podpora vých. k plneniu škol.p.
UPSVaR Lučenec	5 910,00	Osobitný príjemca-rodinné prídav.
UPSVaR Lučenec	569,40	Projekt – materiál AČ
UPSVaR Lučenec	888,67	Projekt – materiál AČ
UPSVaR Lučenec	842,28	Projekt UP
UPSVaR Lučenec	4 164,16	Projekt UP – admin.pracov.
MF SR	7 602,89	Dotácia na fin.bežných výdav.
MF SR	8 447,65	Dotácia na fin.bežných výdav.II.
MF SR	4119,64	Dotácia na energie
MF SR	1264,73	Dotácia – voľby do NR SR
MF SR	3 000,00	Dotácia - DHZ
UPSVaR Lučenec	7 575,40	Dotácia – strava – hmotná núdza
SPOLU:	190 292,60	

Zostatok dotácií z roku 2023 vo výške 13 288,43 € bol vyčerpaný do 31.3.2023 v súlade s ich účelom, okrem dotácie na altánok z SPP vo výške 3 000, - € ktorá bude vrátená v zmysle zmluvy, nakoľko sa nepoužila v stanovenom termíne do 30.4.2024

Kapitálové príjmy

Na rok 2023 boli rozpočtované kapitálové príjmy vo výške 200 000,00 €. Skutočný príjem predstavoval 192 530,00 €, čo je 96,26 %. V roku 2023 získala obec nasledovné kapitálové príjmy: príjem z predaja pozemkov v chatovej oblasti a IBV 192 530,00 €.

Finančné operácie

Prostredníctvom príjmových finančných operácií boli prevedené nevyčerpané finančné prostriedky ŠR z roku 2022 – vo výške 5 274,70 € na financovanie ich výdavkov. V roku 2023 neboli čerpané prostriedky rezervného fondu.

3.2 Výdavky

Výdavky celkom k 31.12.2023 sú vyčerpané vo výške 745 743,90 €, čo je 86,16 % plnenie upraveného rozpočtu.

Na celkových výdavkoch sa bežné výdavky podieľajú čiastkou 703 494,78 € kapitálové výdavky 42 249,12 € a finančné operácie čiastkou 0 €.

Výdavky financované z vlastných zdrojov obce predstavujú 76,25 % z celkového objemu a výdavky financované zo ŠR a fondov predstavujú 23,75 % z celkového objemu.

Bežné výdavky

Bežné výdavky dosiahli plnenie vo výške 703 494,78 čo je 105,71 % plnenie upraveného rozpočtu a boli hradené z vlastných zdrojov vo výške 506 247,20 € a z dotácií zo ŠR, fondov a grantov vo výške 182 396,58 €, stravné ŠJ 14 851,00 €.

V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku je plnenie bežných výdavkov vyššie o 34 760,72 €. Čerpanie výdavkov v porovnaní s upraveným rozpočtom je nasledovné: výkonné a zákonodarné orgány 286 974,03 €; 111,69 %, finančné a rozpočtové náležitosti 799,28 €; 53,29 %, všeobecné verejné služby inde neklasifikované 2 816,93 €; 100,07 %, transakcie verejného dlhu 0,00; 0 %, ochrana pred požiarmi 6 493,01 €; 75,41 %, všeobecná pracovná oblasť 17 726,29 €; 98,48 %, cestná doprava 2 567,05 €, 85,57 %, nakladanie s odpadmi 39 300,06; 101,81 %, rozvoj obcí 3 817,85 €; 90,04 %, verejné osvetlenie 12 788,42 €; 108,75 %, rekreačné a športové služby 16 438,73 €; 112,97 %, kultúrne služby 14 923,83 €; 112,97 %, vysielačie a vydavateľské služby 302,17 €; 37,77 %, náboženské a iné spoločenské služby 1 792,72 €; 31,90 %, predprimárne vzdelávanie s bežnou starostlivosťou 67 159,13 €; 83,64 %, primárne vzdelávanie s bežnou starostlivosťou 148 278,77 €; 121,21%, vzdelávanie nedefinované podľa úrovne 16 151,55 €, 99,70 % vedľajšie služby poskytované v rámci primárneho vzdelávania 52 867,53 €; 108,31 %, staroba 300,00 €; 100,00 %, rodina a deti 5 910,00; 98,50 %, sociálna pomoc občanom v HN 6 077,43 €; 83,90 %.

Bežné výdavky financované z *vlastných zdrojov* boli použité predovšetkým na financovanie samosprávnych funkcií obce – nakladanie s odpadom, úpravu miestnych komunikácií, verejné osvetlenie, verejnú zeleň a verejné priestranstvá, prevádzka kultúrneho domu, miestnej knižnice, športových areálov, domu smútku a cintorína, miestny rozhlas, činnosť obecného úradu a obecného zastupiteľstva, ako aj financovanie originálnych kompetencií na úseku školstva (materská škola, školský klub detí a školská jedáleň).

Bežné výdavky hradené z *dotácií zo ŠR a fondov* boli použité najmä na financovanie prenesených kompetencií štátu na úseku školstva, ochrany životného prostredia, evidencie obyvateľstva a sociálnej starostlivosti – hmotná núdza.

Kapitálové výdavky

Z rozpočtovaných kapitálových výdavkov

200 000,00 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2023 v sume 42 249,12 EUR, čo predstavuje 21,12 % čerpanie.

Významné položky kapitálových výdavkov:

a) Rekonštrukcia – Obecný dom (vlastné zdroje)

Z rozpočtovaných 35 000,00 EUR bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2023 v sume 34 827,60 EUR, čo predstavuje 99,51 % čerpanie.

b) Revitalizácia parku pri Obecnom dome

Z celkových výdavkov 11 221,52 € bola uhradená len časť z vlastných zdrojov a to 3 221,52 €. Zvyšok 8 000,- € bol uhradený v roku 2024 z dotácie Program “Obnova dediny”.

c) Prípravná a projektová dokumentácia

Prípravná a projektová dokumentácia predstavovala kapitálový výdavok vo výške 4 200,- €.

Finančné operácie

Výdavkové finančné operácie v roku 2023 neboli plánované.

Hospodárenie obce Ružiná bolo v roku 2023 a to aj napriek schodku bežného rozpočtu priaznivé. Uskutočnila sa rekonštrukcia obecného domu a parku pri obecnom dome.

Disponibilný objem finančných prostriedkov koncom roka umožnil úhradu takmer všetkých faktúr za vykonané práce a služby. K 31.12.2023 predstavovali neuhradené faktúry z bežného obchodného styku čiastku 15 593,92. Jedná sa predovšetkým o faktúry týkajúce sa roku 2023 doručené na úrad do 15.1.2024. Dobropisy za preplatky energií k 31.12. vo výške 15 719,68 boli uhradené v januári 2024.

Pri porovnaní plnenia celkových príjmov a celkových výdavkov za rok 2023 je možné konštatovať prebytkové rozpočtové hospodárenie, keď celkové príjmy obce boli o 80 844,14 € vyššie ako výdavky. V bežnom rozpočte bol vykázaný schodok v porovnaní s výdavkami - 89 711,44 €.

Kapitálový rozpočet: prebytkový, v kapitálovom rozpočte vznikol prebytok 150 280,88 €.

Vyčíslenie výsledku hospodárenia v zmysle zákona č. 583/2001 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, § 10 ods. 3 písm. a) a b) je uvedené v záverečnom účte obce Ružiná za rok 2023.

4 Stav a vývoj dlhu

Zostatok celkového dlhu k 31.12.2023 na splátkach istín úverov je 0,- €. V roku 2023 obec nečerpala ani nesplácala žiadny úver.

Dodržiavanie pravidiel používania návratných zdrojov financovania:

Obec v zmysle ustanovenia § 17 ods. 6 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak:

- a) celková suma dlhu obce neprekročí **60%** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- b) suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku **25 %** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obci z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

c)

Zostatok istiny k 31.12.2023	Skutočné bežné príjmy k 31.12.2022	§ 17 ods.6 písm. a)
0,00	577 774,04	0,00 %

Zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. a) zákona č.583/2004 Z.z. bola splnená.

Suma ročných splátok vrátane úhrady výnosov za rok 2022	Skutočné upravené bežné príjmy k 31.12.2022	§ 17 ods.6 písm. b)
0,00	427 649,74	0,00%

Zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. b) zákona č.583/2004 Z.z. bola splnená.

5 Doplňujúce informácie k výročnej správe

Výsledok hospodárenia obce za rok 2023 porovnaním bežných a kapitálových príjmov a bežných a kapitálových výdavkov v zmysle § 10 ods. 3 a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je prebytok vo výške – 60 569,44 € a bude riešený v návrhu záverečného účtu obce za rok 2023.

Obec vedie účtovníctvo v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, Opatrenia MF SR z 8. augusta 2007, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky, uverejnené pod č. MF/16786/2007-31 a jeho novelizácie č. MF/27059/2008-311 zo dňa 17.12.2008. V účtovníctve sleduje a vykazuje vynaložené náklady a výnosy podľa časového hľadiska súvisiace s účtovnými prípadmi týkajúcimi sa roku 2023.

Na základe výkazu Súvaha Úč ROPO SFOV 1-01 je stav majetku a zdrojov krytia nasledovný:

A K T Í V A

Názov	ZS k 1.1.2023 v EUR	KZ k 31.12.2023 v EUR
Majetok spolu	2 508 018,78	2 615 941,32
Neobežný majetok spolu	2 318 808,55	2 303 690,30
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	2 152 604,55	2 104 089,30
Dlhodobý finančný majetok	166 204,00	199 601,00
Obežný majetok spolu	200 029,69	311 965,93
z toho :		
Zásoby	276,74	351,36
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	46 514,37	64 979,96
Finančné účty	153 238,58	246 634,61
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	0,00	288,09

P A S Í V A

Názov	ZS k 1.1.2023 v EUR	KZ k 31.12.2023 v EUR
Vlastné imanie a záväzky spolu	2 508 018,78	2 615 941,32
Vlastné imanie	1 828 088,15	1 818 913,26
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Nevysp. výsledok hospodárenia	1 761 082,65	1 742 688,58
Výsledok hospodárenia	67 005,50	76 224,68
Záväzky	66 216,48	126 839,46
z toho :		
Rezervy	900,00	900,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	5 274,70	13 288,43

Dlhodobé záväzky	5 542,16	5 978,39
Krátkodobé záväzky	54 499,62	106 672,64
Bankové úvery a výpomoci	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	613 714,15	670 191,60

Podľa účtovnej evidencie a výkazu ziskov a strát Úč. ROPO SFOV 2-01 bol vývoj nákladov a výnosov za rok 2023 vykázany nasledovne:

N Á K L A D Y

Ukazovateľ	Rok 2022	Rok 2023
SPOLU	802 901,66	708 784,73
Spotrebované nákupy	71 980,45	106 510,75
Služby	187734,68	77 152,34
Osobné náklady	428 521,00	497 411,88
Dane a poplatky	132,00	8,50
Ostatné náklady	20 182,34	15 699,61
Odpisy, rezervy, opravné položky	91 563,12	101 192,37
Finančné náklady	2 788,07	809,28
Mimoriadne náklady	0,00	0,00
Náklady na transfery	0,00	0,00

V Ý N O S Y

Ukazovateľ	Rok 2022	Rok 2023
SPOLU	869 907,16	875 009,41
Tržby za vlastné výkony a tovar	14 377,40	19 285,92
Zmena stavu vnútroorganizač.zásob	0,00	0,00
Aktivácia	0,00	0,00
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	395 857,03	402 572,83
Ostat.výnosy z prevádzkovej činnosti	198 064,48	207 397,87
Zúčtovanie rezerv a oprav.položiek	900,00	900,00
Finančné výnosy	158,70	33 562,60
Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
Výnosy z transferov a rozpoč.příjmov	260 549,55	211 290,19
Výsledok hospodárenia pred zdanením	67 005,50	76 224,68
Splatná daň z príjmov	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia po zdanení	67 005,50	76 224,68

Výsledok hospodárenia vykázaný v účtovníctve – porovnaním nákladov a výnosov k 31.12.2023 je zisk vo výške + 76 224,68 €. Tento výsledok hospodárenia je ovplyvnený vyššími výnosmi ako v daňovej, tak aj v nedaňovej oblasti ale aj vyššími nákladmi hlavne za energie. V zmysle postupov účtovania pre obce sa dosiahnutý výsledok hospodárenia nerozdeľuje, resp. strata sa nezúčtováva na ťarchu budúcich období.

b) Po skončení účtovného obdobia nenastali udalosti osobitného významu s dopadom na hospodárenie roku 2024.

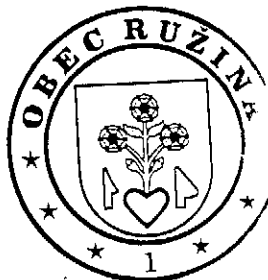
- c) Predpokladaný vývoj v činnosti obce - v roku 2024 obec plánuje: začatie IBV Záhumnie a rekonštrukcia MŠ - v prípade vytvorenia dostatočných zdrojov na realizáciu akcií.
- d) Obec Ružiná nevykonáva činnosť v oblasti výskumu a vývoja.
- e) Obec nenadobudla nové vlastné akcie.
- f) Výsledok hospodárenia je riešený v záverečnom účte obce za rok 2023.
- g) Obec nemá organizačné zložky v zahraničí.

6 Záver

Táto výročná správa sa vyhotovuje za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023, podľa výsledkov účtovnej závierky za IV. Q. Účtovná závierka bola odovzdaná na MF SR prostredníctvom systému RIS SAM v zákonom stanovenom termíne v elektronickej podobe. V budúcnosti bude obec aj naďalej zabezpečovať plnenie úloh v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Vypracovala: Ing. Kralinská Anna
Opravila: Alexandra Matisová
V Ružinej, dňa 7.6.2024

Predkladá: Jozef Líška, starosta obce

Táto výročná správa bola schválená uznesením OZ č. 24.6.2024 dňa 2/2024

Použité materiály:

Drenko, J., Šupín, M: Ružiná (monografia), Obec Ružiná 1999
Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení
www.ruzina.eu